

Un debat sobre la TV pública

- La pregunta és si té sentit que RTVE mantingui canals dedicats al simple entreteniment

ANTONIO PAPELL*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 20.04.09

Els que sempre hem defensat la tesi que la televisió pública, que s'ha beneficiat del doble finançament procedent de la publicitat i dels pressupostos de l'Estat, realitza competència deslleial a les televisions privades hem de veure forçosament amb bons ulls l'anunci de Zapatero d'una "reducció dràstica" de la publicitat a RTVE. No obstant, l'assumpte és complex i requereix precisions més grans perquè la mesura tingui sentit i resulti, per tant, satisfactòria.

La decisió governamental espanyola, que es plasmarà en la futura llei audiovisual, segueix evidentment el rastre de les mesures adoptades per Sarkozy al país veí, on, en el marc d'un pla de revitalització del sistema mediàtic, s'ha iniciat una supressió parcial de la publicitat en les cadenes públiques fins a la seva completa desaparició el 2011. La reforma francesa preveu compensar la pèrdua d'ingressos per aquesta causa amb un nou impost que gravarà la facturació dels operadors de telecomunicacions --telefonía i internet-- i amb un gravamen del 3% sobre la facturació de les televisions privades quan superi els 11 milions d'euros. En altres paraules, a França no hi ha intenció de canviar el model audiovisual mixt sinó a penes de transferir el cost de la televisió pública des dels anunciants a empreses del sector privat.

SOBRE AIXÒ, a Espanya només es coneix el que ha manifestat el president del Govern, si bé fonts governamentals han insinuat que es descarta que per al finançament de RTVE es recorri al copagament o a la imposició d'un cànon com el que regeix en alguns països europeus (per si de cas, tant les empreses audiovisuals com les de telecomunicacions ja s'han oposat durament a adoptar una fórmula a la francesa). En altres paraules, de moment hi ha raons per sospitar que el que el Govern es proposa és, simplement, carregar la factura de RTVE als pressupostos generals de l'Estat. Una opció que resultaria totalment inacceptable si no inclogués una reforma radical del sector audiovisual públic, que en una segona fase hauria d'incloure, així mateix, les cadenes de televisió autonòmiques.

Efectivament, el debat central que hauríem d'obrir al més aviat possible versa sobre si té sentit o no que RTVE mantingui canals de televisió comercial dedicats al simple entreteniment, en competència amb els restants canals de l'oferta televisiva. Quan es va procedir a la reforma de RTVE, en la legislatura anterior, que va donar com a principal fruit una exitosa neutralització ideològica de l'ens que l'ha prestigiada i l'ha apartada del debat polític partidari, l'esperit de les noves normes especificava com s'hauria d'ajustar el doble finançament: les televisions públiques haurien de sostenir al seu càrrec les seves emissions d'oci i entreteniment mentre que els seus programes de servei públic estarien subvencionats. Aquest és també l'objectiu de les directives europees amb les quals la UE pretén reestructurar el mercat audiovisual europeu, i així acabar amb les distorsions que hi introdueix l'activitat pública.

AMB AQUEST panorama, i si es manté el mateix enfocament, que no té per què canviar, la reducció de la publicitat a RTVE hauria de desembocar

en l'especialització de les cadenes estatals en les emissions de servei públic i en el progressiu abandonament de les de simple esbarjo, amb les quals gairebé no es pretén conseguir audiència.

Alguns encara mantenim un cert recel davant l'existència de cadenes públiques de televisió, ja que no hem entès del tot per què, si seria impensable que hi hagués premsa pública en una democràcia, es considera natural que pervisquin mitjans audiovisuals estatals o autonòmics. A favor de la seva existència hi ha, no obstant, sòlids arguments polítics i culturals que són respectables si s'utilitzen justament i no com a simple pretext: l'alta penetració de l'audiovisual es pot aprofitar per a fins educatius, de difusió cultural, de proselitisme democràtic, de plataforma electoral, de difusió de valors ètics, d'informació i divulgació, etcètera. Així mateix, la televisió estatal pot actuar positivament a favor de la cohesió territorial i social. Si es reorienta en aquesta direcció, la reforma anunciada per Zapatero té sentit. En cas contrari, resultarà molt difícil de justificar.

Junt amb l'audiovisual estatal, hi ha al nostre país l'autonòmic, també públic, i la reforma del qual s'haurà d'abordar així mateix en algunes comunitats autònomes. Perquè resulta senzillament escandalós que les televisions de certes comunitats segueixin sent un instrument polític del Govern de torn, que en algun cas és utilitzat obertament com a eina de publicitat i propaganda.

En les comunitats que compten amb llengua pròpia, la televisió autonòmica desenvolupa una funció insubstituïble en la normalització d'aquests idiomes perifèrics, per la qual cosa aquestes cadenes mereixen una consideració diferent. En els altres casos, la pervivència de cadenes

públiques que competeixen comercialment en el mercat sense un altre caràcter diferencial que el seu marcat caire polític és un incongruència que hauria de ser corregida. La finalització del disseny autonòmic després de les reformes estatutàries podria ser una magnífica ocasió per a això.

*Periodista